

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovenecem za pisanko.

Pri gospodi je navada, da si častitajo o velikih praznikih, torej tudi o veliki noči. Pri nas preprostih Slovenceh tega ni, pač pa je ravno o veliki noči navada, da si delimo pisanke. Ne bilo bi lepo, ako bi naš list v tem zaostal. Za običajno pisanko ponuja »Slov. Gospodar« svojim častitim bralcem te-le vrstice, katere preberite in premislite z umom in srcem.

Slovinci so se čez tisoč let več ali manj vedno borili za svoje narodne pravice, zlasti za besedo materino, in tako se bode bržčas leta in leta zanaprej; Bog vé, kedaj bode tega bojevanja konec? V tem neprestanem težavnem boju pa nam je treba vstrajnosti in požrtvovalnosti, treba junaške hrabrosti, treba značajnosti, ako hočemo svoj namen doseči. In kje nam je iskati vira vsem tem lastnostim? Ta neprecenljivi in neizcrpni vir je Bog sam in njegova sveta vera. Mi se borimo za pravico, in trdno smemo tedaj upati pomoči od vladarja vseh vladarjev. Da pa smemo upati v njegovo pomoč, ostati moramo zvesti Bogu in sveti veri, ki je, kakor pravi veliki škof Strossmayer, večni izvir vsake luči, vsake prave svobode, vsake prave moči, vstrajne zmage in slave. Naj ima narod vse, kar skriva v sebi svet, pa naj nima svete vere, izgubljen je, posvečen je smrti in propasti; pa naj nima narod ničesar, ali če je znal v srcu in duši svoji začuvati nepokvarjeni dar svete vere, pa naj so ga protivniki tudi mrtvim in zakopanim proglasili, prišel bode gotovo dan, ko bode on ustal in vrnil se v novo, slavno življenje. Tako Strossmayer.

Ali je tedaj mogoče, da bi ta neprecenljivi, ta nebeški dar zametavali, ki nam je edini porok vse časne in večne sreče naše in našega naroda? Sploh je znano, da se Slovenec, ki postane nezvest veri očetov, izneveri tudi svojemu narodu in jeziku ter postane odpadnik in naš najhujši sovražnik; kajti v resnici veren Slovenec ostane vsikdar tudi dober narodnjak.

Kako razmerje naj vlada med vero in narodnostjo, razkril nam je nepozabni Slomšek v teh-le v resnici nesmrtnih besedah: »Vrli Slovenci, ne pozabite, da ste sini matere Slave; naj vam bo drago materino blago: sveta vera in pa beseda materina! Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike!« Takšna bodi torej podlaga našemu napredku! Ljubezen do vere in naroda prešinja naj vsakega Slovenca in iz te ljubezni naj izvirajo dela v poždigo in proslavo naroda našega. Ker je prava Kristusova vera edino le ona, katero uči sv. katoliška cerkev; zaradi tega na katoliško-slovenske podlagi delujmo in držoč se gesla Slomškovega sezidali bodemo veličasten katoliško-slovenski narodni dom, postavljen iz vseh vernih in zvestih slovenskih src. Ta

dom bode naša moč in slava, naša nepremagljiva trdnjava, ta dom bode tabor mirú in zlate sloge.

Velika noč je tu — zmagoslavno Kristusovo ustajenje in zopet iz milijonov src puhte goreče prošnje proti nebesom pred prestol Vzveličarja. In naš pobožni slovenski narod gotovo ni najzadnji, ki prosi rešitve iz trpljenja in iz sovražnikovih rok, ki želi — ustajenja. Zato pa se trdno držimo sv. vere, ljubimo svojo domovino in svoj jezik ter v tem smislu odločno postopajmo in neumorno delujmo, in naš narod bode kmalu srečnejši, kajti

Tedaj bo rešitve mu zor zažarel,
Napočil mu dan bo vstajenja.

Imenitna razsodba.

Sedanja volilna postava je vrezana na kopito liberalcev; zato je njim lahka zmaga skorej pri vseh volitvah, jako težka pa je za konservativce in še posebej za slov. konservativne volilce. Tako pa je prišlo, da so v začetku ustave prišli blizo vsi zbori, kar jih je postavila ustava, v roke liberalcev in v teh so liberalci delali radi za to, da si obdržijo oblast, če je mogoče, za vselej v svojih rokah. Ako so videli, da bi se kedaj utegnili jim izviti iz rok, brž so si napravili novo postavo, vsled katere ni več za-nje nevarnosti. Kjer pa ni šlo z novo postavo, tam so postavo samo tako razlagali, da je njim stregla in vlada, tudi v rokah liberalcev, ni jim tega branila, sem ter tje še je sama njih v tem podpirala.

Izgled za to nam daje n. pr. postava v okrajnih zastopih; ona streže vsa liberalcem, ali pri velikem posestvu jim vendar-le izpodleti lahko, ako se postava prav in po nje besedi razlaga. Po tej postavi ima v velikem posestvu pravico voliti, kdor plačuje davka za zemljišče in hišo 60 gld. brez priklad. In poglejmo sedaj, kako so si liberalci to določbo postave razlagali! Kdor je imel le 3 kr. davka za zemljišče, pa toliko davka za hišo, da je imel vsega davka 60 gld., tak je bil veliki posestnik in je imel pravico voliti v velikem posestvu pri okr. zastopu.

Vsakdo pa torej lahko zna, da je bilo to na korist prebivalcem po mestih in ker so le-ti skorej vsi nemškutarji, na škodo slov. ljudstvu. Okr. zastopi so prišli tako pa tudi blizo vsi v roke nemškutarjev, ker je skupina obrtnikov tudi po svoji večini v mestih in torej zoper kmečke volilce. Slov. rodoljubi so to videli in so, vsaj v Celju, z uspehom ugovarjali. Tu so narodni volilci po dr. Ivanu Dečko leta 1889 dosegli, da je upravna sodnija na Dunaju izbrisala 70 mestjanov v Celju iz vrste velicnih posestnikov, saj velika hiša pač ni veliko zemljišče, tako veliko posestvo, o katerem govori po-

stava. Tako so pa prišli slov. volilci do večine v velikem posestvu in s tem v okrajnem zastopu.

To je bilo prav, ali kaj se je zgodilo pri zadnji volitvi leta 1893? V vrsto velicah posestnikov so vpisali nekatere meščane, ki imajo precej davka za zemljišča zunaj Celja, ali tudi za hiše v Celju, nikjer pa za zemljišče toliko, da doseže davek 60 goldinarjev, pač pa presega njih davek skupaj to svoto. Po tem, kar je upravna sodnija določila leta 1889, mislil bi človek, da c. kr. gosposka ne bi mogla njih več vpisati med velike posestnike. Ali ona je to storila v Celju in celo c. kr. namestnija v Gradcu je zavrгла ugovor slov. stranke — na korist nemškutarjev. Dr. Dečko pa je v imenu g. J. Hausenbichlerja, župana v Žalcu, vložil ugovor do upravne sodnije na Dunaju. Razsodba nima sicer več moči na zadnje volitve, ali za prihodnje je važna in težko smo pričakovali, kaj poreče ta sodnija. Kar pove zdrava pamet, je to, da velika hiša ni tisto veliko posestvo, veliko zemljišče, o katerem govori postava in taka je bila razsodba tudi upravne sodnije na Dunaju z dne 22. februarja. Odslej torej ne voli več toliko mestjanov v velikem posestvu zoper slov. volilce.

Naši bralci pa lahko razvidijo iz tega, koliko se lahko dela krivice slov. ljudstvu celo v imenu postave, če imajo le-to v rokah ali jo razlagajo liberalci in nemškutarji. Bog nas torej varuj liberalne vlade in njihov postav!

Cerkvene zadeve.

† Sestra Sebastijana Meško.

V nedeljo, dne 4. marcija, zjutraj ob osmih preminola je v Mariboru po dolgi in mučni bolezni predstojnica usmiljenih sester, častita sestra Seb. Meško. Nežika, kakor so jo klicali mati, porodila se je leta 1821 pri Veliki nedelji od vrlih in poštenih kmetskih starišev. Prava sreča otrok pa so bogaboječi stariši, a tudi starišev najlepša čast so pobožni, pridni otroci. Oče in mati sta bila vesela tacega otroka, polnega strahu božjega; zlasti pa je bila Nežika vsa materina, ter je kakor ovčica vedno tekala kraj svoje ljubljene matere. Deklica ni poznala druge poti, nego pot v domačo cerkev, kjer se vede tako lepo, da jo marsikatera mati svoji hčerki postavlja v izgled.

Iz životopisov sv. devic, katere je ukazeljna deklica najrajši prebiral, izvedela je Nežika, da se je vsaka devica, ki si je izvolila Jezusa za svojega ženina, prej ko prej v kakem samostanu skrila zapeljivemu svetu. Zato sta z materjo po kratki razpravi sklenili: Nežika vstopi v Gradcu pri usmiljenih sestrah. Zdaj je še trebalo očetove privolitve. Ko očetu naznanita svoje misli, oče ni rekel ni črno, ne belo. Še le za nekaj dnij pokliče Nežiko in reče: »Nežika, če te Bog kliče, pojdi v imenu božjem; oče ti ne bode na poti«. Leta 1844 vstopi torej 23 let stara v Gradcu pri usmiljenih sestrah. Ker je Nežika tako naglo svoje srce odtrgala od ljube matere in od očetovega doma, je to tako hudo ranilo njeno rahlo in nedolžno srce, da se v Gradcu ni mogla vtolažiti. Modre sestre jej torej svetujejo, naj se vrne domu k svoji materi in Nežika je rada privolila. Ko stopi večer ob solnčnem zahodu na domači prag, se je mati tako prestraši, da jej sprva beseda zareče. Potem jej pa očita rekoč: »Nežika, za božjo voljo, kaj delaš doma?!« In od tistega trenutka, dopovedovala je rada rajna sestra Sebastijana, bila je žalost po domu minola za vselej. Že drugo jutro zopet pospravi svojo culico ter se napoti v samostan nazaj. Sestre v Gradcu

so pa itak vedele, kako se vrači taka bolezen otročjih sre in Nežiko veselo zopet sprejmejo, ki je bila odslej tudi zvesta svojemu poklicu do smrti.

Leta 1845 bila je novinka preoblečena ter dobila ime Sebastijana. L. 1848 prestavijo mlado sestro v Maribor v bolnišnico, kjer jo že l. 1850 postavijo za predstojnico. To častno ime imela je do svoje smrti, torej celih 44 let. Težko je v nekaterih besedah popisati njeno bogoljubno dušo in vrlo delovanje v samostanu. Svojim redovnim sestram je bila prava mati in niso je drugače nazivale, kakor svojo ljubo »mamico«. V bolnišnici vladala je tiho in mirno, kakor bi je ne bilo, a vendar tudi moško in modro, da so je bili polni vsi kotje, da ni ničesar prezrla v hramu. Ko se je bolnišnica v kratkem razširila za dvoje prostornih poslopij, na njeno veliko žalost deželni odbor ni maral postaviti tudi prostornejše kapelice. Toda Sebastijani srce ne upade, nego začne nabirati prostovoljnih doneskov za kapelico, in ni preteklo leto dnij, mogla je sestra deželnemu odboru izročiti 1200 gld. za stavbo dostojne kapelice, in zdaj se dežela ni več mogla njeni želji upirati zaradi stroškov.

Lepota hiše božje in slovesnost božje službe bila jej je zlasti na skrbi. Domači duhovnik so jo torej radi podražili rekoč: »Ni res, sestra Sebastijana, pri vas ne sme minoti noben večji praznik, da bi vi ne oskrbeli kaj novega za kapelico?«

Z Bogom je zaupno govorila, kakor nevesta s svojim ženinom. Prigodilo se je v jesenskih počitnicah, da sestre dve nedelji zaporedoma niso imele doma sv. maše, a v farno cerkev jim ni bilo moči iti zavoljo množine bolnikov. Sestre žalostne čakajo tretje nedelje. Bila je že sobota, a duhovnika zopet ni bilo dobiti. Sebastijana torej srčno vstopi v kapelico in poklekne pred Jezusa v presv. Rešnjem Telesu moleč: »Preljubi nebeški ženin, nimaš-li ti nobenega duhovnika za svoje neveste?« In še je molila, ko je pride sestra v kapelico iskat z listom v roki, v katerem se neki duhovnik ponuja, ali mu je drugo jutro svobodno priti maševat v bolnišnico. Polna je bila strahu božjega in že sence greha se je bala. Z veselim licem je pripovedovala, da se vedno več nedolžnih slovenskih deklic oglašča za sprejem pri usmiljenih sestrah; in ako je kateri revščina branila vstopiti, jo je Sebastijana po dobrih ljudéh vselej vedela oskrbeti z najpotrebnejšimi reči.

Bolniki so sestro predstojnico ljubili in častili, kakor hišno mater. Če je bolniku bilo jako hudo, trebalo je samo, da je sestra Sebastijana pristopila k postelji in njena krotka in mirna duša umirila je precej tudi bolnika. Velika žalost je pa bila po hramu, če je kak trdovraten grešnik ležal na smrtni postelji, ki ni hotel nič slišati o spovedi. Tedaj so morali duhovniki, sestre in tudi bolniki moliti za njegovo spreobrnjenje. V zadnji sili morala je vselej pomagati Marija, pribežališče grešnikov. Če je bolnik dopustil, da so mu sestre obesile okoli vrata blagoslovljeno Marijino svetinjico, takrat je bila sestra Sebastijana že dobre volje ter je dejala, da je zaupanje na Marijino pomoč ni nikdar varalo. Enkrat v svojem življenju je bila celo blizu mučeniškega venca. Zblaznel je bil čez noč neki bolnik. Ko mu drugo jutro sestra ponudi zajutrek, zgrabi jo bolnik za zatilnik in jo vrže po hudi borbi ob tla in že je segal po velikem nožu, ko pribežita dva hlapca predstojnici na pomoč. Sestra je o tem rekala: »Ko bi hlapca prišla za trenotek pozneje, bilo bi po meni«.

Leta 1875 obhajali smo v domačem krogu petindvajsetletnico njenega predstojništva in njene redovne sestre so se že pripravljale, da bi k letu slovesno praznovala zlato gostijico ali petdesetletnico redovnega življenja svoje ljubljene mamice; toda Sebastijana jih je

zavrnila rekoč: »Zlato gostijo si jaz hranim za nebesa«, in njena želja se je izpolnila. Sestra Sebastijana je bila male, a trdne postave in zdravih kostij. Zato pa jo je tudi smrtno bolenje mučilo več kakor leto dnij in mrtvoud jo je trikrat zadel, preden jo je mogel umoriti. Zdaj je šla k Očetu po zaslužno plačilo. Bog jej daj večni mir! Vale, anima candida (srečno, čista duša) in prosi za nas!

Sv. misijon na Ponikvi.

Od 8. do 18. februarja smo imeli sv. misijon, katerega so vodili častiti gg. lazaristi iz Celja. Vsak dan so bile tri pridige. Lahko trdimo, da enakega misijona ne pomnimo, odkar je bil prvi misijon pri nas l. 1851, kateremu so bili načelnik nepozabljivi pokojni A. M. Slomšek, naš rojak. Takrat se je moglo misijona vdeležiti in sv. zakramente prejeti ogromno število ljudi, ker tedanji g. župnik Keše nikomur niso zavidali dušnih dobrot; in prav tako so tudi ravnali naš sedanji č. g. župnik Alojzij Kreft.

Mnogo ljudi je prišlo iz sosednih župnij, ki bi se radi vdeležili sv. misijona ter sv. zakramente prejeli. Med njimi je prišla tudi neka žena, ki je šla h gospodu župniku ter jim rekla: »O, kako bi rada, da bi se jaz in moji vdeležili te slovesnosti; prosim vas za spovedne listke.« Pripovedovala je potem drugim, da so jo vprašali, koliko da njih želi. Rekla je, da deset in kar so jih našteji rekoč: »Rad bi in želim, da bi bilo vsem ustrezno, kolikor mogoče, čeprav so iz drugih far; ne daj pa Bog, da bi iz domače fare kdo izostal!« Kako so naš trudoljubivi gospod župnik srčno želeli, da bi naj ta milostni čas vsi farani dobro porabili, slišali smo pri nauku, katerega so na predpustno nedeljo popoldne imeli. Rekli so med drugim, da vse radi žrtvujejo, da bi le ne bil zgubljen ta sv. čas za katerokoli njihovo ovčico. Upati smemo, da niso padle na nerodovitna tla te vabilne besede; zato pa jih očitno zahvaljujemo za ves trud in za vso požrtvovalnost.

Da smo imeli sv. misijon, sme se tudi pripisovati našemu prejšnjemu, že pokojnemu župniku, g. Matevžu Vrečku. Ko so lani imeli velikoonočno izpraševanje, naznanili so nam, da nam bodo letos v tem času nekaj posebnega za naše duše oskrbeli. Misijona sicer niso doživeli, ali njih želje so se izpolnile, za kar vživajo plačilo v večnosti. Pa tudi onim se moramo javno zahvaliti, ki so pri sv. misijonu največ trpeli; zato pa srčna hvala častitim gg. misijonarjem, ki so nam toliko na srce govorili in jih toliko z Bogom spravili. Hvala tudi vsem gg. spovednikom in slednjič hvala vsem, ki so kaj pri tej priložnosti pomagali! Naj jih Bog blagoslovi in jim povrne že tukaj na zemlji, enkrat pa v nebesih!

B.

Gospodarske stvari.

Poduk o cepljenju ameriških trt.

Visoko c. kr. ministerstvo za poljedelstvo je odredilo, da bode vodja državnih uredob proti filokseri, gosp. Franc Matiašič v Ptuj v tej spomladi imel tečaje za cepljenje ameriških trt v političnih okrajih Ptuj, Celje, Maribor in Ljutomer, in sicer bode podučeval v teh-le krajih:

1. V občini Slamnjak, okraja Ljutomerskega, v vinogradu graščine Gornji Ljutomer v Podgradju, dne 12. aprila t. l. 2. Pri Sv. Miklavžu, v Ormoškem okraju, v trsnici Miklavškega vinorejskega društva, dne 13. aprila. 3. Pri Sv. Andražu v Leskovcu, v sred-

njih Halozah, na posestvu gosp. Andreja Vindiš, dne 16. aprila. 4. V Lehniku, v gornjih Halozah, v ameriški trtnici okrajnega odbora Ptujkega, dne 17. aprila. 5. V Hrastovcu, v občini Zavreč v spodnjih Halozah, v državni trsnici, dne 20. aprila. 6. Pri Sv. Trojcinad Rogaško Slatino, v okraju Rogaškem, v tamošnjem državnem ameriškem nasadu, dne 25. aprila. 7. V Šmarju pri Jelšah, v tamošnji ameriški trtnici okrajnega odbora Šmarje, dne 26. aprila. 8. Pri Sv. Jurju ob južni železnici, v tamošnji drevesnici cesarjevič Rudolfovega sadjarskega društva za spodnji Štajer, dne 27. aprila. 9. V Petrovčah pri Celju, v tamošnji trtnici vinorejskega društva za Celjski kraj, dne 28. aprila. 10. Pri Sv. Petru pri Mariboru, v tamošnjem cerkvenem vinogradu, dne 30. aprila.

Vseh teh tečajev se sme vsakdo brezplačno vdeležiti. Ves k cepljenju potrebni material oskrbi država.

Nova knjiga za živinorejce.

»Pri živini še se lahko dobi denar«, takó dandanes splošno govorijo gospodarji. Toda ni zadosti, ako kdo skrbi domačim živalim, posebno goveji živini, za krmo, treba je še na marsikaj gledati, da se zboljša reja goveje živine. Zato bode z veseljem segel vsak živinorejec, ki je zavzet za napredek, po knjižici, katero s temi vrsticami hočemo priporočiti. Knjižica, ki stane samo 15 kr. in se naroči pri podružnici c. kr. kmetijske družbe v Novem mestu, glasi se tako-le:

»Nauk slovenskim gospodarjem, kako je zboljšati rejo goveje živine. Spisal Viljem Rohrman, pristav deželne kmetijske šole na Grmu.«

Ta v preprostem in lepem jeziku pisana knjiga obsega 51 strani v mali osmerki in v njej se razklada v I. poglavju o reji bikov, v II. o reji krav, v III. o reji telet in v IV. o reji mlade govedi. Pristavek govori na kratko o zdravih hlevih in dostavek o novi postavi za Kranjsko o povzdigi reje goveje živine. Prav ta nova postava je napotila g. pisatelja, da je spisal ta nauk, ki bode izvestno mnogo koristil kranjskim in sploh vsem slovenskim živinorejcem.

Ušiva živina.

Uši lotijo se večidel le mlade živine in to tedaj, če mora dalje časa stradati. Nahajajo pa se navadno tam, kjer so rogovji priraščeni, pri ušesih, ob vratu in po hrbtu. Ker povzročujejo hudo srbenje, odrga in oguli se na takih mestih dlaka, ali pa stoji po koncu. Vsak gospodar ti vé mnogo domačih sredstev zoper te sitne zajedalce naštetih, a to je le znamenje, da prav za prav nima dobrega sredstva, ki bi gotovo in brez dvoma potrebito nesnago. Navadno priporočuje se kameneno olje, tabačna voda, burnokislo živo srebro itd.

Temu nasproti priporočujejo se iz znanstvenih uzrokov potrjena in uspešna sredstva, katere hočemo v kratkem omeniti.

Živinče, ki ima uši, umije se naj z vodo, v kateri se je krompir kahal, kajti taka voda ima dosti strupenih snovij, katere je dobila iz krompirja in te uničujejo tudi uši, ne le uši, temveč tudi nam že znane »grinje«. Mesto te vode služi tudi navadni jesih, a doma pridelan, ne oni iz štacune, ali pa laneno olje in celo ribja mast je dobro sredstvo zoper uši. V vsakem slučaju sme se pridjati nekoliko žveplenega cveta in zmes naj se prej zagreje pri peči in na to se žival do dobra ž njo namaže. Nekateri svetujejo celo, da bi se vporabljeval čebul in česen, kar gotovo ni brez vsega vpliva na šesteronožce. Slednjič pridenemo le še jedno mazilo, ki se je največkrat kot prav uspešno pokazalo, a je pri vsem tem isto sredstvo.

Zmeša se namreč nekaj petroleja z lanenim ali pa s konopljenim oljem, to se segreje in potem se maže. Ker mlado živinče vsled ušij do cela obnemore, če se ga hudo lotijo in ga dolgo trpinčijo, imeti mora vestni gospodar na to vso skrb, da jih začne vstrajno preganjati brž, ko jih zapazi.

Ribstvo.

Dolgo smo čakali, celih 40 let, od časov, ko so se reševale pravice starih prejšnjih grajščakov in vse je bilo rešeno, le naše ribstvo je bilo celo pozabljeno. Naše bistre postrvice so morale le grajščake hraniti in verjamite, da s tem nihče ni bil zadovoljen. Brez reda in brez meje so ribili po polovični pravici po dva, po trije in drug za drugim so znali mladeži več škodovati. Tudi ni bilo strogega nadzorovanja in tako so še tatinški pobalini odnašali, kar je ribičem preostalo tako, da so naši potoki celo izpraznjeni. Ko je pa vsake krivice mera polna, tedaj rada pride pomoč. Tudi nam bo v tem oziru pomagano, ako hočemo. Domoljubni gospod Jerman, dež. poslanec, se je oglasil ter je stavil v deželnem zboru predlog, naj bi se tudi ta zastarela pravica od grajščakov rešila, in tako bodo imeli naši okr. zastopi v tem letu nalogo, zastran rešila poročati. Občine, prihodnje lastnice ali vžitnice ribstva, pa naj se ne vstrašijo odkupila, kajti če pride ribstvo gledé na razne kose le enemu ribiču v roke, bode lepši red, bode se mladež štedila in pravice, prodane občinam, bodo po občanih zaradi lepših dohodkov zavarovane. Torej hvala velespoštovanemu gosp. Jermanu! Na mnoga leta!

V Mislinji, 1. marcija.

J. V.

Sejmovi. Dne 27. marcija v Dobovi, v Vildonu, v Ljutomeru, na Ptujski gori, v Podplatu, v Početrtku in v Soštanju. Dne 29. marcija pri Novicerkvi.

Dopisi.

Iz Krčevine pri Ptuju. (Slovenci, svoji gospodje.) [Konec.] V tretjem in drugem razredu smo sijajno zmagali, v prvem pa ni bilo mogoče, ker so volilci skoraj sami nemčurji. Sedaj ima naša občina vrlega slovenskega kmeta za župana in občinski svetovalci so tudi sami naši možje. Naš prejšnji dolgoletni župan, privandran Nemec g. Stalzer, pa sedaj premišljuje minljivost posvetne glorijske, seveda nemškutarske. Vse njegovo prizadevanje, da bi nas mogel še nadalje za nos voditi, kakor nas je prej, se mu je ponesrečilo. Nemškutarskemu gospodstvu je odklenkalo, upamo, da za vedno. Naš sedanji župan, ki se trudi ustreči vsestranskim željam občanov, vpeljal je tudi slovensko uradovanje. Ljudje so zato jako zadovoljni in se tudi vedno bolj začenjajo zavedati svoje slovenske narodnosti. Nekateri prebirajo tudi dobre slovenske časnike, katere prav iz srca priporočamo i drugim, da se prepričajo, kako se nam Slovincem godi. Da se narodna zavest v resnici širi med nami, pričajo i naslednje besede vrlega slov. odbornika: »Ko smo imeli h koncu leta občinski račun, smo bili vsi skupaj poklicani, in prišli smo vsi, pa sami Slovenci. Nemca nobenega ni bilo. Lepo je bilo slišati občinskega predstojnika, ko je vse v našem lepem slovenskem jeziku govoril in račun pozmislu vseh dobro sklenil. Ko je bil na ogled postavljen, ni ga noben iz Ptuja prišel ogledat, ne vem, zakaj ne, morda se jim slovenski jezik ne dopade.« Da, tako je; če nečejo, nam je to-le prav, saj jih ne potrebujemo, kajti sedaj smo Slovenci gospodarji. Kakšne

vrste ljudje so naši nemškutarji, pa nam pričajo te-le besede, ki jih je jeden izmed njih izgovoril, ko ga je uprašal Slovenec, zakaj da kot rojen Slovenec ne drži z nami: »Jaz nisem Slovenec, ne Nmec, ampak jaz sem mesar!« Kaj ne, kaj takega pa zmore le zvita nemčurska buča! Ako je mesar, pa naj le ostane pri svoji mesarski politiki in nas naj ne draži s svojo nemškutarijo. Kako so komandirali ti ljudje prej, si lahko sedaj vsak misli. Hvala Bogu, da smo se tudi mi Krčevinarji, ki smo neposredni sosedi našega velikonemškega mesta Ptuja, vzdramili ter vrgli raz sebe jarem nemčurstva, ki nas je prav občutno težil toliko let. Sedaj pa

Krepko le naprej, Krčevina,

S slovensko zavestjo na dan!

Da narodna si mi občina,

To srčno želi tvoj občan.

Srednji Gasteraj. (Železnica.) Gosp. Koser v 8. št. govori o železnici, a rečemo mu, da akoravno je njegova misel lepa, hvalevredna in za Slovence koristna, vendar je kočljiva. Pomislimo, ako se bode železnica gradila, in to nekdej za gotovo, ker je do Purkle med Cmurekom in Apačami, kakor je govoricca, že dovoljena. Kako bi to bilo, ako bi se od Purkle vozili na Radgono, Radince in od tam na Ptuj? Ali mar mislite, da se od Radinec na Ptuj parkrat stopi? Od tam je tudi precej hribovit svet, kar od Purkle na sv. Lenart ni. Dalje je iz Spielfelda od Ljutomera lokalno železnica, ki bi se od Purkle do Radinec morala spremeniti v državno, to bi tudi nekaj stalo in bila bi nekaka mešanica, ker do Purkle bi bila lokalna, od tam do Radinec državna, a dalje v Ljutomer zopet lokalnica železnica. Naj bolje bode, da se gospodje držijo od Dunaja do Krapine in naprej ravne črte, katera je od Purkle na Sv. Lenart, oziroma Sv. Trojico na Ptuj najprimernejša, — k.

S Sladke Gore. (Bela žena) navadno pride kakor tat; in tako nepričakovano je tudi v našem župnišču (farovžu) potrkala. Bilo je v petek 9. sušca, ko je šla sestra našega č. g. župnika, Marjeta Kene, v Celje, da bi še enkrat obiskala lepo cerkev oo. kapucinov in tam velikonočno obhajilo prejela. Ali tega ni slutila, da bode to obhajilo ob enem tudi popotnica za večnost. Prišla je domov v soboto ob 5. uri popoldne in se potožila, da jej je slabo. Morala se je vleči v postelj, iz katere ni več vstala; kajti po 4 ure trajajočem kratkem trpljenju, previdena s sv. sakramenti za umirajoče, izdihnila je ob 9¹/₂ uri večer svojo blago dušo. Ko se je solnce drugi dan izza gor prikazalo, žalovala je vsa Sladkogorska župnija, kajti lahko rečemo, zgubila je dobro, skrbno in usmiljeno mater, ki je bila ob enem vzgled vsem devicam. Njeno dobro srce in radodarna roka sta bili vsakemu kake pomoči potrebnemu odprti. Zato ne žalujejo samo č. g. brat in njihovi znanci duhovniki, temveč posebno reveži si solze brišejo ob njenem ranem grobu. Zares, zaslužila si je ime: »zlata Marjetka«. Kako ljubljena je bila od Boga, videlo se je pri njeni lepi smrti; pač kakoršno življenje, taka smrt! In kako ljubljena od ljudij, to se je pokazalo pri njenem pogrebu. Na tisoče ljudij je prišlo spremljat jo na zadnji poti, med temi je bilo 10 duhovnikov, katerim se tukaj še enkrat izreka srčna zahvala, posebno voditelju spreveda vlč. g. J. Bezenšek, duh. svetovalcu in župniku iz Čadrama in č. g. Fr. Časlu kot pridigarju in celebrantu. Ljubi Bog naj pokojni Marjetki poplača njeno usmiljenja in čistosti polno življenje! Bog jej daj večni mir in pokoj, č. g. bratu po sladko tolažbo! »Le križ nam sveti govori, da zopet vid' mo se nad zvezdami.«

Iz Kostrivnice. (Naš strahonja.) G. urednik! Naš berič išče tiste, ki so ga v »cajtinge dali«. Strah me spreletava, ako pomislim, da bo morebiti celo v Maribor prikorakal ter vam malo preblizu pod nosom

mahal s svojo beriško sabljo, češ, kakó se predrznete kaj takega tiskati! Zakaj hudomušni ljudje vedo povedati, da je to že enkrat storil pred kakimi 18 leti, pa takrat so ga neki prav hitro posadili na ulico. Da boste v bodoče bolj previdni, moram vam v svarilo povedati, kakó strašno se je do sedaj maščeval nad onimi, katere ima tu v Kostrivnici za dopisnike vašega lista. Čujte in strmite: začel jih je kar križem obrekovati in trositi o njih grde laži ter ima celo par pomočnikov. Kedar sem kaj takega slišal, mi je prišlo na pamet vprašanje, koliko davka ali štibre bi pač plačal berič in njegovi pomočniki, ko bi se vresničile besede, katere sem nedavno bral v nekem časopisu:

Platijo naj davke hudobni jeziki,
In gobci lažnjivi pomagajo naj!
Če ti bi nam bili davkov plačniki,
Ves svet spremenil bi v veseli se raj!
Le vinarjev pet za vsako laganje,
Koliko bi davka naneslo že to?
Deset pa za sleherno obrekovanje.
V resnici na svetu bi davka ne b'lo!

V svoji zaslepljenosti se je na malo čuden način maščeval nad pošteno, krščansko družino, ki je čisto nedolžna, zavoljo dopisov iz Kostrivnice. Ker so se veselice bralnega društva vršile v gostilni g. Lindiča in je njegova hiša naročena na »Slov. Gospodarja«, jo je zvitil naš ptič in berič hitro iztuhtal, da se od tam pošiljajo dopisi v vaš list. O Karžupnik, ti bi bil gotovo dober »Staatsanwalt«. kakor te je pred kratkim zaničljivo imenoval višji uradnik tam doli na Podplatu. Morebiti te pa še enkrat vendarle pokličejo v Celje ali celó na Dunaj, da nastopiš imenitno to službo. Saj bi bilo kaj takega še mnogo boljše plačilo za tvoje neštevilne zasluge, katere si si pridobil za našo občino, kakor pa zasluzni ali zlati križec, za katerega se je namesto tebe, žal, zastoj potegnil občinski naš predstojnik! Po tvojih mislih bi bil tedaj te dopise pošiljal, recimo: tudi gospod Ogrizek, ako bi se bile vršile pri njem veselice in bi bil naročen na »Slov. Gosp.« Ali ni res, gospod urednik, da je naš berič — pardón — naš gospod berič bistra glavica? Toda tudi ostali mi Kostrivničani nismo padli na glavo, in zato mislimo, da je pravi vzrok hudobnega obrekovanja morebiti nekaj celó kaj drugega, recimo: nevošljivost! Pa naj bo za danes dovolj, morebiti več prihodnjíč.

Iz Orehovec. (Kje je resnica?) Kar je bilo pisano v 6. št. »Slov. Gosp.« o našem okrajnem zastopu, bilo je po vrsti posneto po graški »Tagesposti« z dne 30. dec. l. l. Zakaj torej Orohovčan te najprej na popravek ne sili? Ali liberalci so vajeni na razkošnost, zato jim ni nič novega; nam pa, ki v potu svojega obraza kruh jemo, je treba dobro premisliti, predno kak belič izvržemo. Res je prvič, da nam okrajni zastop doklade nalaga in žepe prazni. Če okrajni zastop nima dolga, tedaj pa ga imamo mi, davkoplačilci, ker se bode svota 5721 gld. 73 kr. letos morala z dokladami 20% pokriti. O novih okrajnih dokladah pa nihče ni pisal. Če pa je okrajni zastop tako varčen, tedaj se pa naj doklade za 2% ali 3% znižajo, in to bo v sedanjem času veliko. Resnica je, da je Winkler rekel, da je 3000 gld. prihranjenih in s tem se bode nova cesta delala, in še je pristavil to, da mi moramo vedno tje doli za tiste ceste plačevati, tedaj naj Dolančci sem gor tudi plačajo; in to lahko s prisego potrdim. Winkler je duša, Wračko pa telo, tedaj sta eno in zato tudi vesta, kake burke vganjata! To ni res, da bi prostovoljno hotele občine to cesto imeti, le nekaj privržencev sta Winkler in Wračko dobila, to pa občinske predstojnike, pa še te ne na kaj lep način; sedaj še o tem molčim, ako je treba, še pride! Poličani se vložili pritožbo na okrajno glavarstvo, Šavniška občina se je do zadnjega branila,

Ivanševci so se protivili, da se je bilo bati nereda. Razburjenost je bila po vseh teh občinah velika. Nadalje, da se je 12⁵/_{km} dolga cesta s celo malimi stroški 700 gld. takoj poravnala z okrajnimi dohodki. Ljubi Bog! Ste teh 700 gld. dobili s Pruskega? To je vse jedno ali sem jih dal včera, danes ali jutri, ko sem jih dati moral, saj sem tudi v tem okraju in davek plačujem. Ravno tako je s tistimi 400 do 600 gld. za nasip ceste. Ko bi okrajni zastop ne razširil ceste, bi tudi ne trebalo novih mostov. Sedaj pa imajo Polička, Šavniška, Lastomerska, Ivanševska, Stavenska in Očeslavška vas 453 gid. 88 kr. okrajnemu zastopu vrniti. Ali bodo te občine na Prusko po denar šle, da ne bode treba davkoplačilcem iz žepa jemati! Sedaj pa še, g. načelnik, dalje! Še me je več posestnikov popraševalo, ali bodo dobili obljubljeni plačilo, kar se njim je za novo cesto vzelo? Pa še več, ali bomo tudi od ceste dačo plačevali? Postava z dne 9. prosinca 1870 št. 20. deželnega zakonika veleva § 3: tisti, ki ima dolžnost pota napravljati in vzdržavati, je dolžen lastnike ali vžitkarje poslopj in zemljišč, ležečih ob javnih potih, zavarovati zoper vsako škodo itd. Kako je, Wračko, s tem? Kmetu so to same dobrote? Tistih 5000 gld., kar je okrajni zastop dovolil za plemenske bike, je pa veliko preveč. Saj nismo v obljubljeni deželi, da bi lahko denar trosili! Ako drugi okraji kaj takega storijo, pa storijo pametno. Vzamejo 200 do 300 ali največ 500 gld. Ali bode jedno tele stalo 100 gld. Ako se za 100 gld. 3 teleta kupijo, je za 500 gld. dosti našemu okraju za poskušnjo. Tukaj je najprej treba ljudi učiti, kako se senožeči zboljšajo in umno živina redi, potem bode lepo pleme. Od tistih 5000 gld. pa je na leto po 4% 200 gld. obrestij, če se ta denar le v treh letih vrne, je za 600 gld. okraj prikrajšan. Ako pa bi se vzelo 500 ali 1000 gld., bi pa okraj bil prikrajšan samo za 20 ali 30 gld. Tako gospod Wračko: zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača! O kapelski župniji posebej pa se dopisniku še senjalo ni. Pisal je le o občinah, kjer se je nova cesta delala in je prirastlo iz 12% na 20%, kar se bode iz žepa jemalo, ko bi le kaj bilo. Saj se tudi na »Orechovem« dimniku pozna, da ni evenka!

Iz Slov. gor. (S pota.) Ako pogledamo v Kolar družbe sv. Mohorja, najdemo v Lavantinski škofiji župnijo Sv. Jurija v Slov. goricah, ki lahko tekmuje gledé števila Mohorjanov s sosednimi župnijami, kajti na sto ljudij pride že 7 družbenikov; v tej zadevi smemo pohvalno omenjati to župnijo. Potujoč po svojih opravilih dospem v občino Sv. Jurija, tam stoluje nekdo, ki se štuli dobrega Slovenca in gospodarja, ki je ud večim gospodarskim društvom; a kakó sem se čudil tam! Napravil je ta mož novo občinsko tablo z napisom: »Ortsch. u. Gemeinde St. Georgen«. Glejte no, ali smo v ljubi Bismarckovini, tam v nemškem rajhu? Grdo od možá, ki hoče povsod nekaj veljati. In kateri jezik navadno govori? Nemški! In pri taki priliki, kadar nosijo v denarni zavod Slovenci denar! Kaj si preprosti kmetič more misliti, ako svoje višje sliši nemško govoriti, in pri takem zavodu, ki je v slovenskih rokah? Ni toraj čuda, da ima tam blizu njegovega doma neki preprost človek napis: »Franz Stelzer, Sattler«. Slovenci, ali to razumete, da je ta sedlar samo za Nemce? Z žalostnimi čuti primaham v Srednji Gasteraj, tam se mi jeza takoj poleže, ker najdem na občinski tabli lep slovenski napis, jednako tudi na hiši župana, g. Franca Kurnika, zapisano zraven hš. št. z zlatimi črkami: »Srednji Gasteraj«. No, to je lepo, niste še vsi Jurjevčani zaspali! Hvala takim možem, ki se ne bojite pritiska nemškega morja; a onih novošegnih Slovencev se pa izogibajte! Še nekaj: Neko dekle, ki se je nekaj nemške kulture navzelo, pride h kovaču v Slov. goricah,

ter mu dá železo za »burklje« z naročilom, naj jih prav kmalu napravi, rekoč: »Eine mochens für den kleinen Hefen, eine mochens aber ein bisrl grössere für die Kropenza«. Kaj ne, dragi bralci mojih popotnih opazk, to je pa res — čudovito za »Slovenske gorice«. O uboga Slovenija! — Dalje omenjam, da so župani v Šicah, Ledinjaku in v Krembergu značajni Slovenci, imajoči srce za trpina Slovenca. Občina Ledinjak ima lep slovenski pečat: »Občina Ledinek«; in v Krembergu tik slovensko-nemške meje imajo občinske table v lepi slovenščini n. pr. »Kraj Velka«, »Majhni vrh« itd. Jednako ima občinske table najpopred v slovenščini tudi občina Zg. Ročica. Pohvaliti moram tudi možatega župana na Šavnici g. M. St. Živeli taki narodnjaki!

Od Sv. Ruperta v Slov. gor. (Srečna fara.)

Doživeli smo dne 25. prosinca veliko srečo in dne 28. prosinca še je bil veliko srečnejši dan za Ruperčane. Imeli smo namreč inštalacijo novega č. g. župnika Iv. Pajtler. Vč. g. dekan od Sv. Lenarta so bili zraven in nam besedo božjo oznanjevali. Bilo je tudi veliko gg. duhovnikov in drugih ljudi. Naša fara se sme ponášati s takim dušnim pastirjem in pač lahko bomo letos veselo alelujo zapeli. Daj Bog, da bi jih vsi farani lepo ubogali, da bodo oni in jim izročena čreda lahko veselo alelujo prepevali — na veke! J. K.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se zdravi povrnili s Francoskega in ostanejo čez velikonočne praznike na Dunaju. — V notranjem mestu hočejo za poslanca izvoliti v državni zbor Noskeja. — Gosposka zbornica je postavila o prodaji na obroke izročila posebnemu odseku.

Češko. V Pragi je 11. t. m. neki socijalist v benediktinski cerkvi v Emavzu vrgel blata s kamenom v lice možu, ki je pobiral darove za papeža. Sploh so socijalisti na Češkem jako predrzni; lahko, saj imajo 25 svojih časopisov.

Moravsko. Staročeški poslanci moravski so se dne 19. t. m. izrekli proti vladnemu načrtu volilne preosnove in so za občno volilno pravico.

Štajarsko. Celjana Stiger in Rakusch sta se vozila na Dunaj k učnemu ministru zaradi paralelk ali vsporednic na Celjski gimnaziji, in minister jima je odgovoril, da se hoče držati pravice.

Koroško. V Velikovcu namerava zidati ljudsko šolo za slov. otroke družba sv. Cirila in Metoda; zdaj pa hočejo tamošnji nemčurji napraviti otroški vrtec, in čujte! občni nemški »šulverein« v Berlinu je dal 2000 gld. in neka podružnica iz Saksonskega 150 mark. — Deželne razstave 1895 ne bode, kakor se je sklenilo na zadnjem shodu obrtnega društva.

Kranjsko. V Ljubljani je umrla znana rodoljubna gospa Murnikova. — Učno ministerstvo je podarilo muzejskemu društvu v Ljubljani 200 gld. — Hranilnica v Novem mestu je dovoljena.

Primorsko. Slovenski veletržec gosp. Fr. Kalister je podaril za slov. velikošolce 25 delnic, vrednih 3000 kron. — V Kanalu bodo ustanovili posojilnico. — Naučni minister dr. Madeyski je bil v Trstu in si je ogledal šole.

Hrvaško. Zagrebški vseučiliški profesor dr. Bresziensky, še le 50 let star, je umirovljen od vlade, ker je »klerikalec« in član izvrševalnega odseka združenih vladi nasprotnih strank. To pač ni pravi vzrok, in zato je večina hrvaškega naroda užaljena.

Ogersko. Ministerski predsednik dr. Weckerle se je te dni mudil pri svetlem cesarju na Dunaju, rad bi vedel, kako se naj obnaša o smrti puntarja Kossutha, kateri je umrl vtorek v noči. — V Požunu so hoteli framasoni napraviti ples ali »bal« v noči od velikega četrtka na veliki petek. Ne krščanski možje, temveč skoro vse požunske gospe so zoper to in tako bodo framasoni opustili to peklensko namero.

Vunanje države.

Rim. Te dni je bil pri sv. očetu srbski ministerski predsednik Simič zaradi cerkvene pogodbe ali konkordata.

Italijansko. Pravosodni minister hoče predlagati pomiloščenje za mnoge, ki so bili obsojeni pri vojnih izjemnih sodiščih. — Vlada tudi hoče sol podražiti, da bi kaj več denarja dobila, a vse ubogo ljudstvo je zoper ta poskus.

Francosko. Vedno bolj se vlada nagiba na katoliško stran. To bode tudi treba. Dne 15. t. m. je anarhist Pauwels hotel bombo dejati v cerkvi sv. Magdalene, naj bi razletela dve uri pozneje med pridigo; ali ko je bombo položil na tla, se takoj razletel in nesrečneža na drobne kose raztega; druge večje nesreče pa ni bilo.

Nemško. Cesar Viljem se je 20. t. m. odpeljal v Opatijo, kjer cesarici tako ugaja, da misli ostati tri mesece. — Dne 20. marcija je bila potrjena trgovska pogodba z Rusijo.

Rusko. V Vilni je hotela postaviti vlada spomenik generalu Muravjevu, ki je zatrl poljsko ustajo l. 1863. Sedanji guverner v Vilni pa je to odsvetoval in njegova je obveljala. Čemu tudi dražiti ubogo poljsko ljudstvo?

Bolgarsko. Knez je pomilostil metropolita, pravoslavnega nadškofa, Klementa. Vsi hvalijo to kneževo previdnost. — V Ravnihu na srbski meji je bil boj med 80 bolgarskimi tihotapci s tremi srbskimi mejnimi stražniki, katerih jeden je bil smrtno zadet; vendar ves dogodek nima nikake posebne važnosti.

Srbsko. Mati kralja Aleksandra, Natalija, ki je pred par leti siloma morala Srbsko zapustiti, pride po veliki noči v Beligrad, ker so njen zakon z Milanom zbrani škofje spoznali za veljaven.

Črnogorsko. Albanci so ubili nekega Črnogorca. Sorodniki in prijatelji umorjenega so vled tega napali Albance ob meji in je bil hud boj, v katerem je več mrtvih ostalo. Tam se kaj takega rado zgodi.

Amerika. Vstaja v Braziliji še ni končana, kajti general Mello še se na jugu vedno vojskuje z vladnimi četami; vendar ne bode več veliko opravi, ker so se vstaške ladije pred glavnim mestom Rio de Janeiro udale.

Za poduk in kratek čas.

Kaznovana radovednost.

(Po Seguru.)

Pređen je P. Olier ustanovil svoj prvi samostan, prebival je s svojimi tovariši v neki zasebni hiši v Parizu. Ker niso imeli posebne kapelice, zbirali so se v neki sobi ter so imeli v njej tudi svoje duhovne vaje pod vodstvom P. Olierja. Z iskrenimi besedami jih pater vsposodjuje k čednosti in popolnosti; posebno pa jih opominja vsakokrat, da naj pokončajo v sebi starega človeka t. j. svoje dosedanje slabo nagnenje in poželenje ter naj oblečejo novega, ker so sedaj zapustili svet in sklenili samostansko življenje začeti.

Dolgo let je že bival v ravno tej hiši stari Tomaž s svojo ženo. Bil je vrtnar in ob enem tudi hišnik. Srečno je živel v svoji majhni bajtici ob koncu vrta. Ko so pa prišli ti gospodje, se je življenje v hiši močno spremenilo. Oba, stari Tomaž in njegova žena, sta se zanimala, kaj pač ti gospodje delajo.

»Zakaj se tolikokrat tam v sobi zbirajo? Morajo kakšne prav velike skrivnosti imeti.« Tako je govorila stara Tomaževka svojemu možu, ki je že tudi tako mislil. Oba se zares polasti velika radovednost, zato skleneta, da pojde Tomaž na vrata poslušati.

Ko se gospodje na večer zopet zberejo, splazi se stari Tomaž do sobinih vrat. Po vsej hiši je bila tihota. Zdaj nastavi uho na vrata in posluša. Spoznal je Olierjev glas, ki je govoril tako-le:

»Prijatelji moji! Zakaj še vedno čakamo? Še danes se poprimimo dela! Pokončajmo vendar starega človeka, pokončajmo brez usmiljenja, ne poslušajmo ga, če tudi kriči in vpije! Če ga umorimo, bomo imeli pravi mir, zakaj on pazi na nas, on nas zalezuje povsod, da bi nas pogubil. Gotovo bode on nas umoril, ako ga poprej mi ne pokončamo. In pravim vam, kaj nam hásnijo samo trdni sklepi? Le ročno na delo, gospodje! Naš stari človek ne sme dalje živeti, nov mora priti na njegovo mesto!«

Več ni slišal stari Tomaž. Mrzel pot ga je polil in ves dreven postane, zakaj pa? Starega človeka hočejo umoriti. Drugega starca pa ni pri tej hiši; to je le on sam. Za Boga! Njega tedaj hočejo gospodje umoriti, da pride nov vrtnar na njegovo mesto. In še to noč se bode to zgodilo? Bog mi pomagaj!

Ves bled pribeži v svojo bajtico.

»No, kaj si zvedel?« vpraša ga ona.

»Oh, ljuba žena, oh! Zgubljena sva, dobro, da sem šel poslušati; rešiva se, pa le hitro, hitro!«

»Kaj pa je?« vpraša žena.

»Umoriti naju hočejo, saj za-se vem gotovo. Le hitro poberiva najine reči, potem pa le beživa, če bova le imela še dovolj časa! Za božjo voljo, kdo bi si kaj takega le mislil? Ti gospodje so bili tako dobri videti, tako dobri in prijazni so se nama delali; zdaj pa — ah! zapomnil si bodem dobro; če še živ ostanem, ne zaupam nikomur nič več, ves svet je lažniv. Oh, Bog mi pomagaj in ljuba Mati božja!«

Tako je stokal in se jokal stari Tomaž, ter hitro pobiral svoje reči v culico. Kar je videl, vse je zvezal v robec. Žena ni vedela, kaj prav za prav vse to pomeni. Ko pa vidi, da je možu resnica, začne tudi ona svoje reči pobirati. Ravno sta vezala tretjo culico.

»O sveti križ božji«, zakriči Tomaž, »že je prepozno!« Vrata se namreč odpro — in v sobo vstopi — Olier. Tomaž že tiči za omaro, žena pa se v drugem kotu začne jokati. Olier začuden gleda, kaj to pomeni.

»Tomaž!« reče milo in ljubeznivo po svoji navadi, »Tomaž, kje ste, da ne slišite. Že pet minut zvonimo, da bi prišli k večerji, pa vas le ni. In kaj vse to pomeni, kaj stokate tako, zakaj spravljate v culice svoje reči, mar menite oditi?«

Stari Tomaž pa kliče ljubega Boga in sv. Mater božjo na pomoč. Bil je prepričan, da mu je že odklenkalo. Lasje mu vstajajo po koncu. Sape mu zmanjkuje. Govoriti tudi ne more, zdi se mu, da ga Olier že drži za vrat. Plašno se ozre na Olierja, kaj da ima v roki ali nož ali samokres, toda nič nima. Aha! šine mu misel v glavo. V vrt me hoče zvabiti, tam čakajo oni. Ta misel ga nekoliko osrči in na ves glas začne strašno vpiti:

»Da, da, k večerji! Ne, ven iz hiše ne grem, le imejti vi tisto večerjo, vi hudobnež! Zdaj vas poznam,

vi se hlinite, ubijalec ste! O, vse sem slišal, vse; ne dobite me. Pomagajte ljudje božji, pomagajte!«

Zdaj še začne žena vpiti; bilo je strašno kričanje. Da bi ga slišala, začne tudi Olier zdaj glasno govoriti:

»Tomaž, kaj pa vam je prav za prav prišlo, ste zblazneli?«

»O ne, ne! Zblaznel nisem, pa lahko bi! Pomagajte, pomagajte!« In ves divji plane proti Olierju ter vzdigne svoji roki žugaje proti njemu.

»O, le nič ne tajite več, vse sem slišal, vi ste hudobnež. Tam pri vratih sem poslušal, ko ste bili zbrani; mislite, da nisem slišal, da ste rekli svojim tovarišem, da naj starega moža umorijo, in to sem pa le jaz, o vi ubijalec! To noč hočete tedaj ta zločin storiti? Mene tedaj hočete umoriti, mene? Tako rad sem vas imel. Mislil sem si, da bom mirno v tej hiši umrl, zdaj pa me hočete umoriti; saj bi me lahko odposlali, če že hočete res imeti drugega vrtnarja. Pojdite le ven, umorili me ne bode! O ljudje, pomagajte, pomagajte!«

Pater ne ve, kaj bi počel.

»Ljubi Tomaž, kaj pa govorite tako čudne reči? Kdo vas misli odposlati ali celo umoriti?«

»Vi!« zakriči Tomaž.

»Jaz?«

»Da, da, vi! Mar nisem spoznal vašega glasu tam v sobi? Tam ste rekli gospodom naj naenkrat umorijo starega človeka, naj ne čakajo več, ker je ta njihov največji sovražnik v hiši! Oh jaz pa največji vaš sovražnik v tej hiši? O, le nič ne gledajte tako! Ali nisem slišal prav, mar niste tako rekli?«

»Oh, tako!« reče smehljaje Olier ter naglo zapusti sobo. Hitro pove tovarišem, ki so čakali na večerjo, kaj se je strašnega zgodilo. Vsi se zdaj napotijo k Tomažu, ta pa začne še hujše kričati kot poprej, ker si je mislil, da ga bodo zdaj vsi skupaj napadli. Ko je malo vtihnil, so ga začeli tolažiti in komaj so ga pregovorili, da je prazen njegov strah. Iz hiše ni hotel, dolgo časa še se je bal in p. Olier mu je moral na tanko vse razložiti in dokazati, da ni on tisti stari človek, katerega hočejo gospodje umoriti.

Tako se je Tomaž pomiril in slednjič je bil tudi pripravljen, starega človeka — svojo nesrečno radovednost še posebno — umoriti. Storil je obljubo za vse svoje življenje, da ne bode več tako radoveden in da ne bode nikdar hodil na nobena vrata ali okno poslušati, kaj drugi ljudje delajo ali govorijo.

Smešnica. Luka Prismolar se je vozil v Varaždin. Preko meje vpraša Hrvata: »Japica, kako daleč še imam v Varaždin?« »Bóg-me«, reče ta in nekaj zapazi, »ako bodeš vozil počasi, dve uri, ako pa naglo, pet ur.« »Japica, jaz bodem pa rajši v jedni uri tam«, in Luka mahne po konjih, da iskro poskočita; toda joj, nekaj na vozu zahrešči, zadnje desno kolo je strto. »Oha«, kriči Luka, »oha, stojta mrhi, sedaj imam res pet ur v Varaždin!«

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškof) so danes, na veliki četrtak, imeli slovesno sv. mašo, pri kateri je bilo skupno sv. obhajilo. Pri sv. maši so blagoslovili olje in krizmo ter potem po vzgledu Jezusovem umivali noge 12 starčkom, od katerih šteje najstariši 89 let najmlajši pa 67.

(Imenovanje.) Notarski kandidat g. J. Bežan v Novem mestu je imenovan notarjem v Sežani in g. L. Vehovar, notarski kandidat v Celju, pride za notarja v Cirknico.

(Imenovanje živinozdravnika.) Začasni c. kr. okrajni živinozdravnik Adalbert Rotter v Slovenjem Gradcu je dobil ravno tam stalno službo.

(Družba sv. Cirila in Metoda.) Na velikonočni torek bode ustanovni občni zbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Celje.

(Volitev) v krajni šolski svet pri Sv. Lenartu blizu Velike nedelje so izvoljeni zlatomašnik in župnik č. g. Franc Toplak za načelnika in veleposestnik gosp. Anton Horvat za namestnika.

(Velikonočne duhovne vaje) za gg. bogoslovce v tukajšnji duhovščini je vodil č. o. jezuit Janez Pittman od Sv. Andraša.

(Šólstvo.) Gosp. J. Zavadlal, profesor na c. kr. gimnaziji v Celju, je imenovan za c. kr. šolskega nadzornika v Brežiškem okraju.

(Župan.) Na Ptuj se je zmešala novim mestnim zastopnikom nemška štreinja; ker je petero nezadovoljnih gospodov odstopilo, ne more se izvoliti nov župan in g. podžupan ostane še torej na dalje na krmilu osirotele občine.

(Zakrament sv. birme) bodo letos naš mil. knezoškof delili 1. v dekaniji Maribor l. br.: dne 13. maja v stolni cerkvi, 14. maja pri Sv. Martinu pod Vurbergom, 15. maja pri Sv. Petru pri Mariboru, 17. maja pri Sv. Barbari pri Vurbergu, 19. maja v Gornji Sv. Kungoti, 20. maja v Selnici, 21. maja v Kamnici in 22. maja pri Sv. Marjeti na Pesnici. 2. V dekaniji Šmarje: 27. maja na Sladki gori, 28. maja v Zibiki, 29. maja v Šmariju, 30. maja pri Sv. Štefanu, 31. maja na Žusmu, 1. junija v Slivnici, 2. junija v Dramljah, 3. junija pri Sv. Juriju ob južni železnici, 4. junija pri Sv. Vidu pri Ponikvi in 5. junija na Ponikvi. 3. V Celjski dekaniji: 1. julija v Celjski farni cerkvi, 2. julija v Celjski nemški cerkvi, 3. julija v Grižah, 4. julija v Žalcu, 5. julija pri Sv. Petru ob Savinji, 7. julija v Galiciji in 8. julija v Teharji. 4. V Braslovški dekaniji: 14. julija pri Sv. Andražu na Polzeli, 15. julija v Braslovčah, 16. julija pri Sv. Martinu na Paki, 17. julija na Gomilskem, 18. julija na Vranskem in 19. julija pri Sv. Juriju pod Taborom.

(Beležnik.) V Maribor dobimo za beležnika ali notarja dr. Antona Raibinger iz Bele na Koroškem. Štajarski slov. gospodje menda znajo preveč slovenski!

(Kadetna šola) v Mariboru dobi baje za poveljnika majorja 31. pešpolka g. Nikolaja Cena, sedaj poveljnika kadetne šole v Karthausu pri Brnu.

(Nesreča na železnici.) Danes moremo o njej na tanko poročati. Pri postaji Ponikva je danes teden v jutro lokomotiva iz Trsta došlega poštnega vlaka trčila ob lokomotivo tovornega vlaka. Lokomotiva poštnega vlaka je bila nekoliko poškodovana, trije vagoni tovornega vlaka pa precej. Druge večje nesreče ni bilo in poštni vlak je imel zamude blizu štiri ure.

(Priznana darila.) Od štajarske kmetijske družbe je dobil 30 kron Vid Vindiš, 50 let viničar pri Alojziji Gregorič na Gorci; 20 kron je dobila Polona Čretnik, 42 let dekla pri A. Stancer v Konjicah; po 15 kron so dobili: Jakob Kmetič, 36 let viničar pri dr. Wolfhardtu v Košaku; Tom. Drozg, 33 let viničar pri Ig. Zupaniču v Jarenini; Ana Jeranšek, 33 let dekla pri J. Valandu v Konjicah; Ignac Terbos, 31 let viničar pri grofu Meran v Pakerji; Jan. Polanc, 31 let hlapec pri Matiji Seničar v Sigersbergu; Matija Glas, 31 let hlapec pri M. Kunšik v Uranju in Marija Laznik, 30 let dekla pri Mariji Čamer v Trbovlju.

(Otroško zabavišče.) Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je izdala »Igre in pesmi za otroška zabavišča in ljudske šole«. Uredil Ivan Mercina, učitelj na c. kr. vadnici v Gorici. Lepo darilo za pisanko!

(Odlikovani za kmetijske zasluge) so bili od štajarske kmetijske družbe s srebrnimi svetinjami gg.: T. Drnjač, šolski ravnatelj v Sevnici; J. Drolec, posestnik v Laškem trgu; J. Oswald, oskrbnik v Lembahu; s častnim darilom 50 kron g. Anton Križ, nadučitelj na Zavrču.

(Uravnavanje Drave.) Nedavno so začeli Dravo uravnavati pod Ormožem na hrvatski strani, kjer posestnikom mnogo škode dela.

(Cerkveno slovstvo.) V »katoliški bukvarni« izšlo so za leto 1894 nove Šmarnice: Salve Regina ali razlaganje molitve »Češčena bodi Kraljica za šmarnično opravilo«. Spisal Jožef Kerčon, duhovnik Ljubljanske škofije. Knjiga obsega 318 strani in stane vezana v polusnje 90 kr., v usnje z marmorano obrezo 1 gld., v usnje z zlato obrezo 1 gld. 20 kr., iztisi posamezni s pošto vred po 10 kr. več.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali č. g. Martin Gaberc, kaplan v Vojniku, 5 gold. in č. gg.: Filip Vihar, župnik pri Sv. Martinu pod Vurberkom, Martin Osenjak, župnik v Vurberku in Števo Turkuš, župnik v Sromljah, vsak po 3 gld.

(Davki.) Kako naglo raste davek, vidi se iz davčnih knjžic pri marsikaterem kmetu. V davčni knjžici iz leta 1880 je bilo pri nekem kmetu v gorenjem delu naše dežele še samo 17 gld. davka, leta 1892 pa že 119 gld. 28 kr., pri drugem pa prej 35 gld. in sedaj že 144 goldinarjev.

(Mačka v torbi.) Kmet Laza Petrovič, doma z Brina, je šel ono nedeljo proti Zagrebu; na sredi pota se je hotel malo spočiti, torej sede in kraj sebe položi svojo torbo, v kateri je imel malo kruha, slanine in denar. Mož je zadremal, in zdaj se je prilazil neki cigan, ki mu izprazni torbo in vanjo vtakne mlado mačko. Ko se Petrovič naspí, vstane ter gre dalje svojo pot, kar se mačka začne gibati v torbi. Petrovič ves prestrašen vrže torbo daleci od sebe in zdaju vidi, kako je mačka iz nje snuknila in urno zbežala. Ko zopet svojo torbo pobere — seveda malo boječe, — vidi močno se čudeč, da je prazna, ker je ta šmentana mrcina, ne samo kruh in slanino požrla., temveč tudi denar.

(Škorec zeló koristen.) Pri nobenem ptiču ne moremo tako opazovati, koliko koristi, kakor pri škorcju. Ko se prvi mladiči zvalijo, prineseta stara vsako tretjo minoto jesti h gnezdu, popoldne vsako peto minoto, torej dopoldne v sedmih urah 140 polžev ali kobilic ali gosonic ali drugega mrčesa in popoldne 84. Oba stara jih potrebita vsako uro 10, torej v 14 urah 140, in tako stara z mladiči na dan vsaj 364 mrčesov. Ko se drugi mladiči zvalijo, potrebujejo seveda še več in ko so vsi godni, pokončajo na dan, ako jih je v jedni družini dvanajst, 480 različnih mrčesov.

(Ponesrečen delavec.) V cementnem kamnolomu pri Dobnjem blizu Loke sta delavca Jakob Bekler in Jakob Sleyer z dinamitom streljala kamenje. Vložila sta v kamen dve patroni. Jedna se kmalu razletí, druga pa ne. Jakob Bekler, ki bi moral dvajset minut počakati, pa že za pet minut gre gledat, kaj da je. V tem pa se druga patrona razletí in kamenje poškoduje Beklerja na glavi in desni roki precej nevarno, da so ga morali odpeljati v Celjsko bolnišnico.

(Duhovniške spremembe.) P. Hijacint Šalamun je prestopil iz kapucinskega reda v red minoritov na Ptuj.

Loterijne številke.

Trst 17. marcija 1894:	53, 57, 80, 37, 83
Line » » »	20, 90, 40, 16, 13

VABILO

k rednemu občnemu zboru hranilnice in posojilnice v Konjicah, zadruga z neomejeno zavezo, dne 29. marcija 1894 ob pol dveh popoldan v pisarni št. 95 trg Konjice.

Dnevni red:

1. Predlog načelstva in potrjenje računa za leto 1893.
2. Sklep o čistem dobičku in obrestih za uloge in posojila.
3. Volitev načelstva in namestnikov.
4. Razni predlogi.

Če pri prvem zboru število vdeležencev ni sklepčno, vrši se drugo zborovanje tisti dan in na tistem kraju ob pol treh s tistim dnevnim redom.

Posojilnica v Konjicah, dne 26. febr. 1894.

Načelstvo.

Posojilnica v Makolah

vabi združane svoje k rednemu občnemu zboru, ki se bode vršil v četrtek, dne 29. marcija t. l. ob 2. uri popoldne v navadni posojilnični pisarni s tem-le vspeedom:

1. Poročilo načelnika;
2. Poročilo nadzornikov;
3. Potrjenje letnega računa za l. 1893;
4. Predlog nadzorstva in načelstva: da se naj s početkom l. 1894 osnuje iz čistega dobička ustanova za dobrodelne namene;
5. Volitev načelstva in nadzorstva;
6. Nasveti.

V Makolah, dne 1. marcija 1894.

Nadzorstvo.

Načelstvo.

Razpis zgradbe.

V Sv. Lovrencu v Slov. gor. pri Ptuj razpiše se s tem zgradba nove šole (štirirazrednice) i. c.

Stavbinsko delo	gld. 5740·56
Tesarsko delo	„ 3448·88
Mizarsko, ključarsko, steklarsko in barvarsko delo	„ 2896·50
Kleparsko delo	„ 422·87
Za zidovo „	„ 6403·50

Skupaj za gld. 18912·31

Delo se odda ali posameznim podvzetnikom ali vsó delo (izvzemši zidiva) jednemu samemu. Za taka dela pooblaščenji veščaki naj svoje ponudbe, katerim se ima priložiti 5% jamščina (Vadium) vložijo najkasneje do 19. aprila 1894, 12. ure opoldne pri krajnemu šolskemu svetu. Načrt, prevdarek itd. se zamorejo pregledati pri načelniku kr. šol. sveta ali pa pri voditelju šole.

Krajnl šol. svet pri Sv. Lovrencu v Sl. gor., dne 20. sušca 1894.

Na prodaj!

Dobro obdelani vinograd blizu Ljutomeru z lepim sadnim vrtom, njivo in poslopjem proda po nizki ceni M. Nemeč pri gosp. Karol Soss v Mariboru. Na denarje se počaka. 1-2

Posestvo

z dobrim poslopjem, njivami, travniki, da se lahko 6-8 glav živine redi; zraven je lep vinograd in velika hosta, blizu Celja in Laškega trga, proda se po nizki ceni.

Več pové upravištvo „Slov. Gospodarja“ v Mariboru. 3-3

Naznanilo.

Poslopje, primerno za štacuno s tremi sobami, dve kleti in dve kuhinji, zidano, z opeko krito, pri komisijski cesti, pol ure od kolodvora Pragerskega, v občini Šikole, se daje z dobrimi pogoji na več let v najem. Izvè se ustmeno ali pisмено pri lastniku

Franc Pernat,
v Šikolah, pošta Pragersko.

1-2

Dober zaslužek

odpre se s 1. aprilom inteligentnim, slovenske pisave dobro zmožnim in delalnim osobam, ki bi se hotele posvetiti važnej, narodnogospodarske stroki. Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom: „Dober zaslužek“ poste restante v Ljubljano. 1-2

Razpisuje se na ljudski šoli v Slov. Bistrici služba vrtnarja združena s službo šolskega sluga z letno plačo 420 gld. Prosilci, ki morejo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika, vložijo naj dotično prošnjo na podpisano oblastvo do 1. aprila 1894.

Krajni šolski svet Slov. Bistrica,
dne 18. marcija 1894.

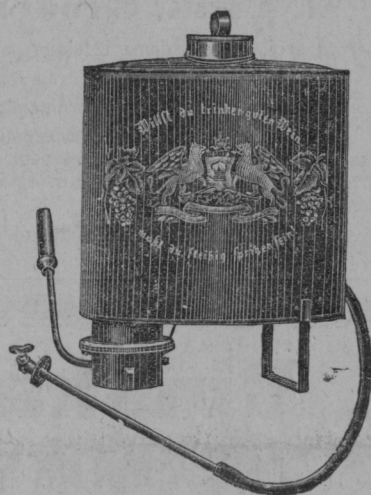
Predsednik: Wersolatti.

V vsaki fari in občini

namešča se razumna, spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot

zaupni mož

z dobrim postranskim zaslužkom. Pisma naj se pošiljajo pod „201.191“ Gradec, poste restante. 7-20

Priporočam svoje priljubljene 4½ kilo težke, bakrene, pokositrane

vakuum

peronospora - brizgalnice, komad 14 gld. Kdor vzame 6 komadov, dobi 7% odpustka. 600 komadov v rabi.

A. Fiebiger,
kotlar koroške ulice 5,
v Mariboru. 1

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „Žalostna mati Božja“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsega pouk o češčenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za svete postni čas primerna knjiga stane

vezana v polusnje	gld. —70
„ z zlatim obrezkom	„ —80
„ v usnje z zlatim obrezkom	„ 1·40
2. „Družbine bukvice za dekleta“, spisal Jožef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo

vezane v usnje z barvanim obrezkom	gld. 1·30
„ „ rudečim „	„ 1·40
„ „ zlatim „	„ 1·60
3. „Duhovni Vrtec“, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane

v usnje vezan z zlatim obrezkom	gld. —85
„ s kopčo	„ —95
4. „Sveto opravilo“, spisal Anton Slomšek, nekdanji viši ogleda šol,
5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja

vezano	gld. —35
„ v polusnje z zlatim obrezkom	„ —50
„ v usnje z zlatim obrezkom	„ —60
5. „Ključek nebeški“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižih razredov, velja

vezan	gld. —30
„ v polusnje z zlatim obrezkom	„ —40
„ v usnje	„ —50
6. „Molitve na čast svete družine“, komad 2 kr., 100 po 1 fl. 50 kr.
7. „Božič“ pridnim otrokom, spisal Alojzij Vakač, stane 15 kr.
8. „Svete pesmi za šolarje“, vezane 10 kr.
9. „Zbirka narodnih pesmij“ I. snopič 10 kr.
10. „ „ „ II. snopič 10 kr.
11. „Ženitovanje“ 15 kr.

Nova hiša.

V Gradcu prodaja se takoj nova hiša, pri kateri je velik vrt; hiša še je 12 let davka prosta ter daje 75 gld. najemščine, torej 8°/_o obrestij; pripravna je tudi za manjšo rodino. Cena jej je 11.500 gld. Pri hiši se prodajajo drva in premog z dobrim uspehom. Kupec je treba 3000 gld. za nakup. Več se izve pri lastniku v Leitnergasse št. 10, Schönauergürtel Graz. 1-3

V najem hočem vzeti takoj posestvo za 500 do 800 gld. najemnine. Ono naj bi bilo zunaj mesta ali trga, ne predaleč od železnice. Želim hišo z vsaj štiri sobami in čistimi sobami, kuhinjo itd., hlev in druge gospodarske stavbe, pa kolikor mogoče arondovane njive in travnike z dobro zemljo in v dobri legi. Posestvo bi kasneje tudi kupil, ako bi mi ugajalo. Ponudbe prosim na upravništvo tega lista pod „A. P. 27“.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasedena vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, utrpenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benedikt Herti**, graščaku na Goliču pri Konjaku na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 14-52

Slomšekovih zbranih spisov

I. knjiga: Pesmi, II. Basni, prilike in povesti, III. Životopisi, so popolnoma poše; ni dobiti nobenega izvoda več. IV. knjiga: „Različno blago“ (namreč: šolski in vzgojeslovni spisi str. 3—180; narodno-politični in narodno-gospodarski članki str. 183—353; razna podučna tvarina str. 357—423) se dobiva po znižani ceni: trdovezan izvod po 1 gld., broš. po 90 kr. (brez poštnine) v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in pri gosp. izdajatelju v Makolah. 1-3

Služba organista in cerkovnika

je izpraznjena v **Kloštru** (Stift Griffen — Kärnten) in se mora takoj nastopiti.

Prosilec mora biti oženjen — dober pevec — žena dobra sopranistinja ali altistinja, ker je skoro vsak dan sv. maša s petjem. Dohodki so: 100 gold. v denarju — blizu 200 gld. postranskih dohodkov od sv. maš, pogrebiv itd. in posetovo okoli 20 birnov.

Prosilec naj se obrne do cerkvenega predstojništva v Kloštru.

Naslov: **Cerkveno predstojništvo v Kloštru**, (pošta Grebinj — Griffen — Kärnten.)

Ferd. Stuflesser,

kiporez

umetalna delavnica za oltarje in cerkvena dela

Št. Ulrik, Gröden-Tirolsko (Avstrija),

priporoča svoje iz lesa doma izdelane podobe Kristusove, štatue, oltarje, križeve pote itd.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Priporočba. Gosp. Ferdinandu Stuflesser, kiporezu v Št. Ulriku — Gröden-u.

Zahvaljujem se za štatvo **Brezmadežne** ter Vam naznanim, da mi popolnoma vgaja. Obraz je zelo lep in ljubeznjiv, ravnomerje popolno, gube lepe in na pravem mestu. To ni tovarniško delo, temveč zares umotvor. Ker je tudi cena primerna, zategadelj Vašo delavnico najtopleje priporočam.

V Tridentu na Tirolskem, 25. oktobra 1893.

(Pečat)

Eugen Karl, knez in škof. 2-2

Vinska dražba!

Dne **3. aprila** prodalo se bode po dražbi v **Mariboru** koroške ulice št. 22 **80 šartinjakov** vina lastnega pridelka. 1-2

Posojilnica v Makolah.

Zadružno stanje (bilanca) s početkom l. 1894.

Imetje.	gold.		kr.		Zavezanosti.	gold.		kr.	
Imetek (inventar) po 10 ^o / _o odpisu	213		57		Deleži: 41 glavnih po 10 gold.	410		—	
Dana posojila	176869		70		„ opravljeni po 1 gld.	1504		—	
Naloženi denar:					„ delnina za l. 1893	10		—	
„ v posojilnicah	fl. 25.085·12				Hranilne vloge	189378·72			
„ „ obresti	829·98				„ pripisane obresti	8017·40	197396	12	
„ v poštni hranilnici	169·32				Prihranjena zaloga:				
„ „ obresti	3·67				a) pos. zaloga za zgube l. 1892	8961·26			
„ deleži pri posojilnicah	101·—				„ dorastek l. 1893	456·49			
„ delnina	15·—					9417·75			
„ drž. pap. (dve 1860. srečki)	1450·—	27654	09		b) Ustanova za dobre namene: (čisti dobiček leta 1893)	901·74	10319	49	
Zaostale obresti		217	86		Predplačane obresti od posojil		2335	40	
Prehodni izdatki		252	12						
Nerabljene tiskovine		4	88						
Gotovina 31. decembra 1893		6762	79						
		211975	01				211975	01	

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ter se obreščujejo po 5°/_o. — Posojila se dajejo edino le zadružnikom po 6°/_o. — Uradni dan je vsaki četrtek; kedar pride na četrtek praznik, uraduje se vselej prejšnji dan (sredo). Uradne ure so od 8—12. dopoldne. Ob drugih dnevih se nič ne opravi.

Posojilnica naša je srečno izpolnila prvo desetletje svojega obstanka. Ves čas svojega poslovanja ni imela nobene zgube in nobenih tožb ali pravnih, ter razum nekotnih vknjžb sploh nobenih sitnob s svojimi dolžniki.

V pisarni naši visi sv. križ in načelno ravnamo po zapovedih krščanske ljubezni; zatorej dobičkolovja in grdega oderuštva pri nas ni! Edina želja naša je: revnemu ljudstvu biti v pomoč in podporo. Da je zavod resnično vsega in popolnega zaupanja vreden, prepričal se je še vsakdo, ki je stopil z njim v kako bližnjo dotiko. Prijateljem in podpornikom svojim izrekamo srčno zahvalo! Bog z nami!

Načelnik.

Št. 974

Oklic!

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanj, daje na znanje, da se na prošnjo dedičev po dne 19. grudna 1893 umrlem **Franču Rednak** iz Sv. Janža na Vinski gori odredi prstovoljna sodna dražba zapustnikovega, sodno na 115 gld. 56 kr. cenjenega zemljišča vlož. štev. 44 katastralne občine Preleska na

27. marcija 1894

od 11.—12. ure dopoldne v tusodnem uradu s pristavkom, da se bo to zemljišče pri tem edinem roku le za ali nad cenilno vrednostjo oddalo, da na zemljišču zavarovanim upnikom ostaja njih zadavna pravica brez obzira na visokost skupila nedotaknjena.

Pogoji, cenilni zapisnik in izpisek iz zemljiščne knjige se morejo v navadnih uradnih urah pri tem sodišču pregledati.

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanj,
dne 26. svečana 1894.

C. kr. okrajni sodnik:
Mihelič.

3-3

OVES

„Willkomm“.

Ta težki oves napreduje v vsaki zemlji prav dobro in je v planinskih deželah med vsemi sortami najzgodnejši in plodnejši; ima visoko in prav dobro slamo za krmo in se ne poleže. Zadostuje, ker se mora ta oves redko sejati, 50 kil za plug, cena za kilo 25 kr., 50 kil 10 gold. — 100 kil 18 gld. Vreča po 5 kil franko na vsako poštno postajo gld. 1-80.

Dupovski oves, zelo ploden napreduje najbolj v peščenih zemlji; 50 kil 6-gld. 50 kr., 100 kil 12 gld. z vrečo na postajo **Konjice**.

Razpošilja ga, dokler bo kaj, **oskrbnitvo graščine Golič pri Konjicah**, (Štajersko.)

3-6

Wilhelm-ov

antiartritični antirevmatični

kričistilni čaj

od

Franca Wilhelm

lekarja

v **Neunkirchen**na **Spodnjem Avstrijskem**

se dobi v vseh lekarnah

4-5

za ceno **1 fl. av. v. zavitek.**

Lekarna „Zum goldenen
Reichsapfel“

J. PSERHOFER'SI. Singerstrasse št. 15
Wien.

Kričistilne kroglice, nekdanje imenovane **univerzalne kroglice**, zaslužijo to ime po pravici, ker je veliko moč. Od več desetletij sem so te kroglice razširjene in malo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te kroglice priporočajo kot izvrstno domače zdravilo, posebno pri boleznih vsled **slabega prebavanja** in **zaprtega telesa**.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljati po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštne in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštne prosto. 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) steklenica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacevtične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

☛ Pri dopušiljavni denarja (po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju. ☛

8-12

Posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z omejenim poroštvo.

BILANCA leta 1893.

Aktiva.	gold.		kr.	Pasiva.	gold.		kr.
Inventar	191	57		122 glavnih deležev od 80 družtenikov	12200	—	
Posojila pri 2193 strankah	629087	74		3634 upravnih " " " "	36340	—	
Zaostale obresti od posojil	2762	50		skupaj 2267 družtenikov			
Za leto 1894 predplačane obresti od oddanih menic	32	62		Za leto 1894 sprejete obresti od posojil	6560	45	
Hranilne vloge pri drugih zavodih 38.245·99				Oddane menice	9000	—	
Obresti od hranilnih vlog pri drugih zavodih 1.478·19	39424	18		Hranilne vloge 556.248·73			
Vrednostne listine po kurzu 31. decembra 1893	1409	35		Kapitalizovane obresti 17.467·36	573716	09	
Vrednost kuponov	40	50		Nevzdignjena dividenda	6796	37	
Društveno posestvo v Dobrenji	4406	49		Društveni fond leta 1892 19.502·14			
Prostor za društveni dom	5430	—		Vstopnine leta 1893 424·—			
Stavbeni les	2894	37		Specijalni društveni fond l. 1892 18 152·06	38078	20	
Položeni vadij	151	—		Čisti dobiček	10618	47	
Predplačane zarovalnine	28	14					
Gotovina dne 31. decembra 1893	7451	12					
	693309	58			693309	58	

V Mariboru, dne 1. januarja 1894.

Posojilnica v Marnbergu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Aktiva.

Bilanca.

Pasiva.

	gld.		kr.		gld.		kr.
Inventar	57	27		24 glavnih deležev } od 387 gld. 241.—			
Posojila	75.913	05		1081 upravnih deležev } zadružnikov " 2533.—	2.774	—	
Zaostali obresti	1.220	27		Hranilne vloge od 155 vložnikov gld. 71.983·10			
Hranilne vloge pri drugih zavodih	6.610	—		Kapitalizovane obresti 2.421·60	74.404	70	
Obresti od hranilnih vlog pri drugih zavodih	123	39		Za leto 1894 predplačane obresti od posojil	667	28	
Vrednost kupljenega posestva	1.455	64		Nevzdignene obresti od deležev	286	31	
Predplačane obresti od izposojil	118	—		Društveni fond leta 1892 gld. 2313·97			
Gotovina dne 31. grudnia 1893. leta	1.841	82		Vstopnina leta 1893 " 90.—	2.403	97	
	87.339	44		Izposojila zadruge	6.000	—	
				Čisti dobiček	803	18	
	87.339	44			87.339	44	

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Aktiva.

Bilanca.

Pasiva.

	gold.		kr.		gold.		kr.
Hiša vl. št. 346 Ptuj 50000·—				Glavni } deleži 2000·—			
Inventar te hiše 5000·—	55000	—		Opravični } " od 3830 zadružnikov 49535·—	51535	—	
Hiša vl. št. 52 Ptuj 7250		—		Hranilne vloge od 1387 vložnikov 596271·47			
Inventar 329	70			Kap. obr. od hran. vlog do 31. dec. 1893 23484·83	619756	30	
Posojila 3810 zadružnikom 629362	98			Izposojila zadruge 10000	—		
Zaostale obresti od posojil 4442	50			Za l. 1894 predplačane obresti od posojil	5861	26	
Naloženi denar v hranilnicah 37464	10			Splošni rezerv. fond l. jan. 1893 9091·94			
V poštni hranilnici 1111	64			4 ¹ / ₂ % obr. do konca dec. 1893 409·14			
Menice in tiskovine 167	32			Vstopnina l. 1893 970·—	10471	08	
Prehodni zneski 3000	—			Spec. rezerv. fond za slučajne			
Gotovine v blagajni dne 31. decembra 1893 2164	61			zgube znaša l. jan. 1893 32908·06			
				4 ¹ / ₂ % obr. do konca dec. 1893 1480·86			
				Donesek leta 1893 za posebni			
				rezervni fond 1080·98	35469	90	
				Čisti dobiček leta 1893	7199	31	
	740292	85			740292	85	